

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

ПРОГРАМА ЗА
МОРСКО ДЕЛО И
РИБАРСТВО

УТВЪРЖДАВАМ:

Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
Председател на Комитета за
наблюдение на ПМДР 2014-2020 г.

ПРОТОКОЛ

ОТ
**СЕДМО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА
МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО (ПМДР) 2014-2020 Г.**

15 май 2019 г.

„Сънсет Ризорт“, гр. Поморие

Техническата среща, проведена на 14 май 2019 год. стартира в 15:30 часа и се проведе при закрити врата.

Заседанието на КН се проведе на 15 май 2019 год. и стартира в 09:00 часа с регистрацията на участниците в заседанието при следния

Дневен ред:

09:00 – 9:30	Регистрацията на участниците в заседанието
09:30 – 9:50	Откриване на седмото заседание на КН на Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) 2014-2020 г.” – д-р Лозана Василева
	Приветствие към членовете на КН на Програмата за морско дело и рибарство от заместник-министъра на земеделието, храните и горите и Ръководител на Управляващия орган на ПМДР
	Приветствие към членовете на КН на ПМДР 2014 – 2020 г. от представители на Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ на ЕК
09:50 – 10:00	Одобряване на проекта на дневен ред
10:00 – 10:30	I. Представяне на информация за напредъка в изпълнението на Програмата за морско дело и рибарство

10:30 – 11:10	II. Представяне, обсъждане и одобряване на Годишен доклад за изпълнението на ПМДР за 2018 год.
11:10 – 11:30	III. Представяне, обсъждане и одобряване на предложеното изменение на Индикативната годишна работна програма за 2019 г.
11:30 – 11:50	IV. Представяне, обсъждане и одобряване на предложеното изменение на критериите за подбор на мерките по ПМДР
11:50 – 12:20	V. Представяне на информация за напредъка в изпълнението на подхода ВОМР – предприети действия, планирани действия за подобряване изпълнението на Стратегиите за местно развитие
12:20 – 12:45	VI. Представяне, обсъждане и одобряване на План за оценка на ПНДР и представяне на информация за работата по Междинната оценка на ПМДР
12:45 – 13:10	VII. Предоставяне на информация по проекта на регламент за Европейския фонд за морско дело и рибарство за новия програмнен период 2021-2027 г.
13:10 – 13:30	Закриване на заседанието на КН на ПМДР – заключителни думи
14:00	Обяд

Д-р Лозана Василева откри седмото заседание на КН на Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) 2014-2020 г." с приветствие към участниците в заседанието и направи изказване за положените съвместните усилия както на управляващия орган с подкрепата на Централно координационно звено към Министерски съвет, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури и не на последно място с помощта и подкрепата от страна на Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ към Европейската комисия, за постигане на заложените цели, от една страна насочени да минимизират загуба на средства по програмата, т.е. да се усвоят максимално повече средства от Европейски фонд за морско дело и рибарство, мобилизиране във висока степен на контактите с бенефициентите с оглед своевременното подаване на искания за плащане, обхващащи извършените до момента разходи от тях.

Г-жа Василева продължи с това, че смее да твърди, че положените усилия си струват резултата.

Г-жа Василева посочи, че изпратеното към Европейската комисия в края на годината изменение на програмата, което е одобрено от Комитета. Благодарение на много добрата комуникация с колегите от Европейската комисия е получено официално одобрение през месец март 2019 г. на измененията в програмата и това е дало възможност да постигнем в една по-висока степен постигането на етапните цели от рамката за изпълнение. Същевременно е продължена работа по откриването на нови приеми, в изпълнение на индикативната годишна работна програма за 2019 г., както и е оказано съдействие на местните инициативни рибарски групи относно стартирането на мерките и по подхода ВОМР. Към момента е стартирано публично обсъждане на първите мерки, които планират да открият местните инициативни рибарски групи.

Г-жа Василева благодари още веднъж, както на екипа на Управляващия орган дирекция „Морско дело и рибарство“, така и на всички, които са помогнали в усилията за постигането на тези резултати към настоящия момент.

Г-жа Василева даде думата за приветствие на г-н Митолидис.

Г-н Митолидис поздрави присъстващите и благодари за поканата да присъства на заседанието, като посочи, че изпълнението на програмата е много важна цел, която колективно трябва да бъде постигната. Имаме много добър старт през последните три години, който обаче беше труден. Мислено е, че и за подобрения, които бъдат постигнати, но тези подобрения трябва да се реализират в реални изражения. Така че през тази година вече трябва да видим, че нещата се случват. Най-важното послание, което г-н Митолидис даде е, че имаме обща политика в областта на рибарството и на аквакултурите и че тази политика се прилага.

Европейският фонд за морско дело и рибарство е направен, за да подкрепя усилията на всички в сектора. Г-н Митолидис отправи покана към българските власти и към всички заинтересовани страни, да направят всичко възможно, за да може всички тези 88 милиона, които са във фонда, да бъдат насочени в полза на заинтересованите страни, в полза на българската икономика, за запазване на природните ресурси в Черно море, които са застрашени малко или много, а също така в сектора на аквакултурите. Всичко това ще повлияе и на МИРГ. Г-н Митолидис изрази надежда, че тази година програмата да бъде успешна, в резултат на всичко казано по-горе.

Г-жа Василева благодари на г-н Митолидис, и се премина към Дневния ред на заседанието.

По предложения проект на дневен ред нямаше постъпили коментари.

Комитетът за наблюдение реши:

Приема единодушно дневния ред.

След приемане на предложия дневен ред на Седмото заседание на Комитета по наблюдение на програмата и се премина към **ПЪРВА ТОЧКА - ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАПРЕДЪКА В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА**, като беше дадена думата на директора на Дирекция „Морско дело и рибарство“, г-н Юлиян Марков.

Г-н Юлиян Марков започна своето изказване с напредъка, който е постигнат, спрямо миналата година и поясни, че до момента платените средства вече са приблизително 9%. Договорените средства на практика са 56,5%, което представлява 5-6 пъти повече отколкото през целия период до 31 декември 2017 г. За около една година е договорен приблизително около 50% от бюджета на програмата.

От началото на изпълнението на програмата са стартирали 30 приема по различни мерки за подпомагане, които са на обща стойност 216 млн. лв. – 98% от целия бюджет по програмата. Към днешна дата в оценка са 80 проектни предложения, които са на обща стойност около 31 млн. лв. или около 14.33% от програмата. Г-н Марков изрази надежда, че около още два месеца да бъдат договорени приблизително около 70% от бюджета на програмата.

Г-н Марков се спря на мерките от ПМДР по приоритети:

По мярка 1.1 - Диверсификация и нови норми на доход – той заяви, че няма успех с подаването на проектни предложения, но се надява до края на годината да се открие още един прием, за да има едно по-нормално ниво на кандидатстване като брой проекти и като размер на поисканата безвъзмездна финансова помощ.

По мярка 1.3 – Окончателно преустановяване на риболовните дейности – Г-н Марков сподели, че след изменението на програмата показателят е изпълнен 100%.

По мярка 1.6 – Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и еко системи и компенсационни режими в рамките на устойчиви риболовни дейности – той заяви, че са получени 3 проектни предложения на стойност 742 хил. лв., като се надява за втория прием да бъдат подадени повече проектни предложения.

По мярка 1.7 - Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов. Той каза, че това е една от основните мерки за подпомагане на дребния риболов. По тази мярка процента на участие също е малък 12-13%, което е голям проблем, защото са били предприети всички действия, които са били необходими за информиране и популяризиране на мярката – провеждане на информационни кампании, осигуряване на реклама в печатни и електронни медии, осигуряване на рекламни материали, провеждане на срещи с местните инициативни рибарски групи, с браншовите организации и с представителите на бизнеса, провеждане на индивидуални разговори с потенциални бенефициенти на всички нива.

По мярка е 1.8 – Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки - договорени са 94% от бюджета на мярката. През 2019 г. са приключени и договорени още две големи рибарски пристанища. Той сподели, че остават приоритетни задачи по тази мярка – да се намерят възможности за модернизация на рибарското пристанище в Балчик и рибарското пристанище в Созопол.

Г-н Марков даде разяснения и по останалите мерки, а именно:

По мярка 2.1 – Иновации в аквакултурата; мярка 2.2 Продуктивни инвестиции в аквакултурата; Мярка 2.3 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури; Мярка 3.1 Контрол и изпълнение; Мярка 3.2 Събиране на данни; Мярка 4.1 Подготвителна помощ за стратегия и за ВОРМ; Мярка 4.2 Изпълнение на стратегиите за ВОРМ; Мярка 5.1 Планове за производство и предлагане на пазара; Мярка 5.3 Мерки за предлагане на пазара, свързана с разходи за създаване на организация на производителите; Мярка 5.4 Преработване на продукти от риболов и аквакултури; Мярка 6.3 Повишаване на знанията за състоянието на морската среда;

Г-н Марков посочи степента на изпълнение на финансовият показател по приоритети. И в заключение, г-н Марков посочи, че Управляващият орган е предприел необходимите административни и управленски мерки и действия с оглед по-добро изпълнение на междинните и крайните цели по програмата, включително и за намаляване на риска от загуба на средства, а що се касае за 2019 г. и следващите години – по-скоро да елиминира риска от загуби с подходящи действия.

Г-жа Лозана Василева отбеляза, че има осезаем напредък по програмата и даде думата за въпроси и коментари:

Г-н Митолidis направи няколко коментара и констатации по прилагането на приоритетите, като отбеляза не само постигнатото, но и пропуските и заяви, че всички заинтересовани страни искат и ще сътрудничат, работейки с изпълнителната власт, за да

постигнат общата цел – подобряване на изпълнението, за да се започне работа за следващия програмен период – 2021- 2027 г.

Г-жа Лозана Василева благодари на г-н Митолидис за бележките и за готовността за сътрудничество.

Г-н Николай Кисъв (Съюз за стопанска инициатива): обърна внимание на въпроса – какво се случва с одобрени, изградени и изплатени проекти? Как работят? Каква част от тях функционират нормално? Има ли трудности и как те могат да бъдат разрешени?

Г-н Юлиан Марков посочи, че вече е разработена методика за подбор на проектни предложения за проверка на място от тези, които са на мониторинг.

Г-н Тачо Пашов (председател на Националната асоциация на рибопроизводителите) постави проблемите в сектора и настоя за тяхното своевременно решаване, както и проблемите по някои от мерките. Имаше забележка относно публикуването на стенограмата и протокола от предишното заседание,

Г-н Юлиан Марков благодари за коментарите и забележките на г-н Пашов и го увери, че се полагат адекватни усилия за решаването на проблемите.

Г-жа Лозана Василева увери г-н Пашов, че е публикуван протоколът, а стенограмата е изпратена на всички членове на Комитета.

Коментари по темата направи и г-н Митолидис, като увери и присъстващите, че няма начин това, в случай на нарушение и неизпълнение на европейските правила, да не бъдат взети мерки. Коментар по темата направи и г-н Юлиан Марков.

Г-жа Василева предложи да бъде прекратена дискусията и обяви, че ще бъде заместена от г-н Марков като водещ.

Г-н Марков предложи да се премине към: **ВТОРА ТОЧКА - ПРЕДСТАВЯНЕ, ОБСЪЖДАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА 2018 Г.** и даде думата за презентация на г-жа Грета Димитрова – началник на отдел „Програмиране и мониторинг“ в Управляващия орган.

Г-жа Грета Димитрова започна изказването си с това, че настоящата 2019 г. е важна с оглед на това, че предстои преглед на рамките за изпълнение на всички програми. В тази връзка Годишният доклад за изпълнение на 2018 г. е изключително важно да бъде подготвен с прецизна и коректна информация, да бъде прецизирана информацията относно рамката за изпълнение и оценка на напредъка относно постигане на междинните цели на програмата, да се посочат определени действия с оглед постигане на целите за интелигентен растеж, приноса на конкретни мерки от програмата към Стратегията за развитие на Черно море. Тя изтъкна действията, предприети от Управляващия орган през изминалата година с оглед постигане на целите в рамката за изпълнение? Г-жа Димитрова посочи, че е предвиден допълнителен бюджет за одобрените проектни предложения, включени в списъка с резервни проектни предложения по различни мерки от програмата. Одобрено е изменение на Закона за рибарството и аквакултурите във връзка с организациите на производителите. Г-жа Димитрова отбеляза и изпълнението на всички приоритети на Съюза, както и дейностите по информация, комуникация и публичност, свързана с програмата.

Г-н Марков даде думата за въпроси и коментари.

Г-жа Евдокия Кръстева (Централно координационно звено в МС) - благодари за предварително изпратения Доклад за изпълнение в пакета от документи. Тя благодари за отчитането на коментарите, които са направени Централното координационно звено. В

заклучение, г-жа Кръстева заяви, че е много важно когато Управляващият орган разработва този документ, да стъпи на научените уроци и отправените препоръки от Европейската комисия от предходния доклад за изпълнението.

Г-н Марков благодари на г-жа Кръстева и отбеляза, че са взети предвид всички бележки от Централното координационно звено и от колегите от Европейската комисия.

Г-н Митолidis обясни, че тази година е много важна за проектите, защото се изисква фокусиране от гледна точка на изпълнение на проектите. Тоест ще се проверява дейността по изпълнението, ще се дават обяснения и консултации за това, а то е много важно.

След приключилите дискусии, г-н Марков предложи Докладът да бъде приет от Комитета по наблюдение.

Годишният доклад за изпълнение на ПМДР беше приет с мнозинство.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява Годишния доклад за изпълнение на ПМДР за 2019 г.

Премина се към следващата **ТРЕТА ТОЧКА - ПРЕДСТАВЯНЕ, ОБСЪЖДАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНОТО ИЗМЕНЕНИЕ НА ИНДИКАТИВНАТА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА ЗА 2019 Г.** от Дневния ред и беше дадена думата на г-жа Димитрова.

Г-жа Димитрова представи предложенията на Управляващия орган за изменение на индикативната годишна работна програма за 2019 г. и допълни, че управляващият орган е взел решение да бъдат включени 5 нови мерки, а именно:

- мярка 1.6 – Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности, с бюджет 2 753 207 лв.
- мярка 2.2. – Продуктивни инвестиции в аквакултурите, в сектор „Големи проекти“ с бюджет 9 189 383,22 лв. безвъзмездна финансова помощ.
- мярка 5.1 – Планове за производство и предлагане на пазар с бюджет от 178 332 лв.
- мярка 5.3 – Мерки за предлагане на пазара с бюджет от 832 259 лв.
- мярка 5.4 – Преработване на продуктите от риболов и аквакултури, с бюджет 5 414 хил. лв. безвъзмездна финансова помощ.

Освен това г-жа Димитрова обяви и мерките, по които ще има промени в бюджета, както и за срока и обявяването, кога и кои мерки ще бъдат отворени за кандидатстване.

Имаше коментари по темата от г-н Николай Кисъев и г-н Тачо Пашов, във връзка с стартирането на мярка 5.4 и мярка 2.5.

Г-н Марков даде разяснения във връзка с направените коментари и даде думата на проф. Хубенова.

Проф. Хубенова направи предложение в частта за големите инвестиционни проекти в областта на аквакултурата, във връзка с начина на написване на технологичният проект.

Г-н Марков благодари на проф. Хубенова за отправената забележка, но отбеляза, че по време на оценката не могат да се правят корекции на проекта.

Г-жа Атанаска Колева (МОСВ): Поздрави УО на ПМДР за огромния обем свършена работа и за амбициозната програма напред. Приветства усилията за изпълнение на мерките, които допринасят към политиката на МОСВ, тъй като тя е хоризонтална и е немислимо нейното изпълнение без активното участие на всички заинтересовани страни и останалите ведомства в страната.

Г-н Марков благодари и даде думата на г-н Митолидис.

Г-н Митолидис отбеляза, че трябва да има повече отворени приеми, повече сключени договори и повече извършени разходи от бенефициентите.

Г-н Марков благодари на г-н Митолидис и предложи да се премине към гласуване на предложеното изменение на Индикативната годишна работна програма 2019 г.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява единодушно изменението на Индикативната годишна работна програма 2019 г.

Г-н Митолидис взе отношение по следващата точка, като посочи, че УО трябва да работи с всички заинтересовани страни при подготовката на програмен период 2021 – 2027 г. Необходимо е да стартират сериозни дискусии, преди да изтече тази година, за да се решат проблемите със следващия програмен период. Всичко трябва да бъде в полза на крайните бенефициенти – на хората.

Г-жа Моника Адамова от Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ на ЕК взе отношение, като отбеляза, че представителите на ЕК винаги присъстват на срещите за изграждане на капацитет, като заяви готовност за участие и в следващите срещи на Комитета за наблюдение.

Г-н Марков благодари за добрата комуникация и помощта и предложи да се премине към следващата **ЧЕТВЪРТА ТОЧКА - ПРЕДСТАВЯНЕ, ОБСЪЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР ПО ЧАСТ ОТ МЕРКИТЕ НА ПРОГРАМАТА** от дневния ред и даде думата на г-н Стоимен Йочев.

Г-н Йочев отбеляза критериите по мярка 1.4 „Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и приспособяване на риболова към опазване на видовете“ и мярка 1.5 „Иновации, свързани с опазване на морските биологични ресурси“ от ПМДР по които ще се приоритизират проектите. Той наблегна, че генетичният мониторинг е нещо много важно, защото влияе върху генетичното разнообразие на популациите. В този аспект е редно, ако се появят такива проекти, да се стимулират.

Г-н Марков даде думата на г-жа Атанаска Колева: Тъй като коментарът е изпратен от Секторната дирекция за опазване на биологичното разнообразие, тя предложи да се одобрят критериите по този начин, а Комитетът за наблюдение да предостави мандат на Управляващия орган да ги прецизира допълнително.

Професор Хубенова попита дали всички тези критерии водят до събиране на оценка 100 точки? Един проект трябва ли да отговаря на всички тези критерии? Тя посочи, че трябва да се определят задължителни и пожелателни критерии на които да отговарят проектите.

Г-н Марков отбеляза, че това е критерий за техническа и финансова оценка и при ограничен бюджет, приоритет ще имат тези проекти, които отговарят на повече критерии. Г-н Йочев посочи, че по тази мярка, проектното предложение съдържа дейности, свързани с трансфер на знания към оператори, извършващи стопански риболов.

По мярка 1.6 „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие, екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности“, той отбеляза критериите на които да отговарят проектните предложения.

РЕПЛИКА: В т. 5 е записано „генетичното разнообразие“, има го и на още едно място. В т. 1 фигурира „генетична чистота“. „Генетична чистота“ не може да се използва тази формулировка. Следва да се добави „биологично“ и „генетично разнообразие“, но не и „генетична чистота“.

Г-н Йочев каза, че това ще бъде коригирано.

Госпожа Колева обърна внимание, че е разработен нов управленски подход за мрежата „Натура 2000“, който предвижда създаване на органи за управление на защитените зони.

Г-н Янко Янков отбеляза, че по отношение на морето няма нито един план за управление, както и по отношение на събирането на данни за популациите.

Г-н Нелко Йорданов попита на какъв етап е развитието на създадените от МОСВ 4 или 5 зони защитени територии в акваторията на Черно море. Предвиждат ли се такива планове през този програмен период? И че има също неяснота относно видовете и обитанията в зоните „Натура“ в Черно море.

Г-жа Колева поясни, че в момента е изготвен проект на изменение на Закона за биологичното разнообразие, с който да бъде въведен новият управленски подход, да бъдат създадени органи за управление на зоните, включително и на тези, които включват акватория и от Черно море – те са три, другите са крайбрежни и включват също и акватория в границите си. Тя каза още, че подходът предвижда това да бъдат нашите регионални инспекции по околната среда и водите. За морските защитени зони съгласно подхода би трябвало това да бъдат РИОС – Варна, и РИОС – Бургас. Към тези органи се предвижда да има комитети на заинтересованите страни, които заедно с органа да разработят планове за управление, за които е заложен финансов ресурс в ОПОС.

Г-н Марков отбеляза, че има несъгласие от различни неправителствени организации, включително от браншовата организация БГ Фиш, които категорично се възразява срещу така определените зони по „Натура 2000“ в акваторията на Черно море, в частта на България. Според изложеното в тях излиза, че тези зони са определени в противоречие на европейското законодателство. По повод на противоречията между първоначално определените зони и начина, по който са били определени, и необходимостта, някои от тях да отпаднат или просто да бъде променен обхватът на съответната зона и след това да бъдат приети планове – всичко това е изключително важна тема, защото е свързана и оказва пряко влияние върху всички мерки, свързани със синия растеж и развитието на крайбрежните зони.

Г-н Йорданов направи предложение, с което Комитетът за наблюдение или Управляващият орган на Програмата за морско дело и рибарство да отправи писмо с настояване за приоритетно разглеждане и възлагане на планове за управление на защитените територии в Черно море. И по отношение на критериите, бизнесът да участва в такива дискусии в други министерства, където се засяга техният интерес.

Г-н Марков посочи, че по-добрият и по-правилният начин е преди да бъдат приети тези стратегически документи, да се дадат съответните мнения и да се направи оценка на въздействието на изменението върху сектора на рибарството.

Г-жа Колева каза, че трябва да има подкрепа да се случат по-бързо измененията в проектът на изменение на Закона за биологичното разнообразие.

Г-н Пашов направи забележка, че трябва предварително да бъдат обсъждани тези теми.

Г-н Марков се съгласи, че важни промени в критериите за подбор на проектни предложения и в други важни документи за изпълнението на Програмата е съвсем нормално и логично предварително да бъдат съгласувани с бранша и предложи да се премине към следващата мярка.

Г-н Йочев: Във втората мярка 1.6 „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности“, че става въпрос за проекти, които ще се изпълняват в българския участък на река Дунав, прилежащите ѝ влажни зони и вътрешните водоеми. Той набеляза критериите, които да се спазват при писане на проектното предложение.

По мярка 2.4 „Преминаване към схеми за управление на околната среда“, критериите са разделени на две части. Критерии за преминаването към схеми за управление на околната среда и критерии за преминаването от традиционни производствени методи в областта на аквакултурите към биологични аквакултури по смисъла на Регламент 837, като отбеляза важността на всички критерии. Проектното предложение предвижда специфичните изисквания към условията на отглеждане на аквакултурите да са близки до естествените, като се имат предвид пространствен фактор, химико-физичните параметри на водата, температурен и светлинен режим, вид на материалите и т.н. Проектът предвижда върху най-малко 15% от производствените площи на границата суша – вода да се запази естествена растителност.

Професор Хубенова изрази притеснение от смесването на биологично производство с предоставянето на акваекологични мерки и дали едно стопанство, което е сертифицирано и отговаря на регламентите за биологично производство, може да предоставя екологични услуги?

Г-н Марков отговори, че може.

Г-н Йочев поясни, че става въпрос за приоритизация на проектите. Когато обектът за биологично производство на аквакултури предлага и екологични услуги, това е предимство.

Г-н Пашов отбеляза, че желание за преминаване към обособено биопроизводство няма и предложените критерии са много и само задължителни и няма да има желаещи да кандидатстват. В точкуването няма никакъв ранкинг – на кое дават повече или по-малко приоритет, за да има за едно повече, за друго – по-малко точки. Ако има неща, вързани с националната стратегическа програма, би трябвало да се дават повече точки на критериите, обвързани с националната стратегия. Той предложи да се опростят малко изискванията, за да има кандидатстващи, като предложи изменение в критериите.

Г-н Марков каза, че в момента има необходимост от актуализиране на Националния стратегически план за развитие на аквакултурите, има необходимост и от актуализиране на националната политика и стратегия за развитие на рибарството. Той също отбеляза, че ще се вземат предвид предложените изменения в критериите и се премина към последната мярка - мярка 2.5 „Аквакултури, осигуряващи екологични услуги“.

Г-н Йочев разясни критериите по тази мярка.

Г-н Пашов изрази несъгласие с някои от критериите, като въпроса за опазване на птиците; с възстановяване, обособяване и устойчиво опазване на местообитанията на диви животни на територията на стопанството; с опазване, възпроизводство и повторното въвеждане в природата на водни животни; с подобряване качеството на водата; проектното предложение се изпълнява в зоните по „Натура“; проектът предвижда дейности по разпространение на знания с оглед създаване на положително отношение към околната среда и т.н.

Г-н Марков поясни, че няма да се финализира и няма да се открие мярката, докато заедно с всички представители на бранша не се изчистят критериите по нея.

Госпожа Колева поясни, че голяма част от критериите, свързани с мрежата „Натура 2000“, произтичат от насоките за интеграция на ПОС и ПИК. В регламентите за настоящия програмен период има изискване 20% от средствата, които Европейския съюз предоставя, да бъдат насочени за опазване на околната среда и да адресират политиката по изменение на климата. Тя добави още, че са на разположение да окажат съдействие, ако трябва, в отделна допълнителна среща за разработване на тази мярка, за да се прецени как най-добре да се приложат насоките в този конкретен случай.

Г-н Янков също имаше възражения относно критериите по мярката и опасения за начина на оценка на проектите.

Г-н Марков отново обърна внимание, че ако има забележки по критериите, те ще бъдат взети предвид.

Г-н Дечев изрази мнение, че в много от случаите забележките се казват в последния момент, но въпреки това те трябва да се имат предвид.

Г-н Марков предложи, ако има предложения за изменение на критериите, мярката да остане за писмено съгласуване.

Г-н Дечев апелира оценката на критериите на проектното предложение, да останат за писмено съгласуване.

Г-н Марков прие предложението.

Г-н Йорданов повдигна въпроса за термина „лодкостоянка“ по мярка 1.8, като постави искане за неговото уточняване.

Г-н Марков пристъпи към предложените изменения на критериите по мярка 1.4 „Ограничаване въздействието на риболова върху морската среда“; мярка 1.5 „Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси“; мярка 1.6 „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие“ и мярка 2.4 „Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране на биологични аквакултури“ да бъдат приети във вида, в който са предложени на членовете на Комитета за наблюдение. Така предложените критерии се приемат с пълно мнозинство, без „против“ и „въздържали се“.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява единодушно изменението на Критериите за подбор на проектни предложения по мярка 1.4 „Ограничаване въздействието на риболова върху морската среда“; мярка 1.5 „Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси“; мярка 1.6 „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие“ и мярка 2.4 „Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране на биологични аквакултури“.

Г-н Марков даде думата г-жа Евгения Черкезова да представи **ПЕТА ТОЧКА - ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАПРЕДЪКА ПО ПОДХОДА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ (ВОМР):**

Г-жа Евгения Черкезова представи напредъка в прилагането по подхода Водено от общностите местно развитие в България. Тя започна с това, че има подписан договор с още една Местна инициативна рибарска група. Европейската комисия е одобрила представянето от Управляващият орган на програмата искане за изменение на оперативната програма, вследствие на което е осигурено финансиране за изпълнение на стратегията Местна инициативна рибарска група Самоков. В съответствие с вече подписаните споразумения за изпълнение на стратегиите, МИРГ са изпратили на Управляващия орган за предварителен преглед и становище разработени пакети документи за кандидатстване по мерки от стратегиите, които са предвидени за откриване през 2019 г. Към настоящия момент вече има качени и публикувани за обществено обсъждане първите мерки. Три мерки са публикувани за обществено обсъждане, една е готова и за публикуване в ИСУН.

- Мярка 2.1 „Инвестиции в многообразна публична инфраструктура, свързана с рибарската общност и морски потенциал“. Предвиденият бюджет по мярката е 1,2 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ.
- мярка 2.1.1 „Подобряване на достъпа до рибарска инфраструктура и увеличаване на синия потенциал“ на МИРГ Варна, район Аспарухово, Белослав, Аксаково. Предвиден бюджет по процедурата – 1,4 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ. МИРГ Варна имат още една мярка, публикувана за обществено обсъждане – мярка 3.1.1 „Екологична и устойчива рибарска област“. Предвиден бюджет по процедурата 360 247 лв. безвъзмездна финансова помощ.
- МИРГ Бургас, Камено, мярка 5.4 „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури“. Предвиден бюджет 293 хил. 374 лв.
- мярка 5.4 „Преработване на продукти от риболов и аквакултури“ на МИРГ Поморие е мярката обявена в ИСУН с бюджет 250 хил. лв.

Тя допълни, че дейностите по прилагане подхода ВОМР, извършени от страна на Управляващия орган на Програмата с оглед стартиране изпълнението на стратегиите и оказаната методическа помощ на МИРГ. Във връзка с изпълнението на стратегии за ВОМР в рамките на Програмата и с оглед осигуряване на унифициран стандарт в работата на всички местни инициативни работни групи Управляващият орган редовно изготвя указания. Последното указание е за условията за доказване на критериите за подбор на проектите предложения по мерките от стратегиите на МИРГ, които съдържат описание как точно, по какъв начин и с какви документи се обосновава и се доказва всеки критерий от дадена процедура. Управляващият орган организира и провежда регулярни работни срещи с МИРГ, за възможностите за оптимизиране на процесите, за изпълнение на препоръки от одитния орган и други проверяващи органи, за обмяна на опит и решаване на оперативни задачи, свързани с функциите на МИРГ.

По отношение на Националната рибарска мрежа, която трябва да стартира своята дейност, проведена е обществена поръчка с предмет „Организиране на дейности, свързани с администриране и управление на Националната рибарска мрежа“. По обществената поръчка са подадени две оферти, които в момента се разглеждат от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието, храните и горите. Тази

комисия има задача да извърши подбор на участниците, да разгледа, оцени и класира постъпилите оферти. След това предстои подписване на договор с избрания изпълнител и започване функционирането на рибарската мрежа.

Г-жа Паолина Киркова коментира съгласувателната процедура с министъра на финансите по Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ). Тя подчерта, че съгласно чл. 26, ал. 3 от ЗУСЕСИФ такива насоки или други документи, които определят условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти, се съгласуват с министъра на финансите съобразно правомощията му съгласно Закона за държавните помощи. По Закона за държавните помощи министърът на земеделието, храните и горите е компетентен по отношение на държавните помощи в областта на рибарството. Условията за кандидатстване се изпращат за съгласуване до министъра на финансите само в случаите, когато се установи, че дадена дейност от мярката е по общия режим на правилата за държавните помощи.

Г-н Марков благодари за направените коментари и обясни, че е нямало създаден административен капацитет с компетентни служители, обучени в самия Управляващ орган по отношение приложимите режими на държавни помощи, но са взети мерки да бъдат специално обучени представители на Управляващия орган, включително чрез обучение в чужбина и с молба да бъдат изпратени служители, които да получат обучение по отношение на приложимите режими на държавни помощи.

Г-жа Паолина Киркова обясни, че дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ организира такива обучения в Института по публична администрация за всички общи правила.

Нямаше други изказвания по точката за напредъка по подхода BOMP и се премина към следващата **ШЕСТА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД: ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПЛАНА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАБОТАТА ПО МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА.**

Думата бе дадена на г-жа Грета Димитрова.

Г-жа Грета Димитрова представи резултатите от договора с външен изпълнител, на когото е възложено изпълнение на две дейности в рамките на един договор. Това са: изготвяне на план за оценка на Програмата и изготвяне на междинна оценка. Предмет на заседанието е одобряване на изготвения план за оценка.

Основните цели на Плана за оценка са свързани с обезпечаване отчитането и представянето на доказателства за приноса на Програмата към всеки един от приоритетите на Съюза; даване възможност по информиран начин да се управлява Програмата и да се вземат адекватни решения въз основа на постигнатите резултати, на обмена на налични доказателства и обобщени констатации, изводи и препоръки от отделните оценки; да има принос към подобряване качеството на оценките чрез правилно планиране, включително чрез идентифициране и събиране на необходимите данни съгласно чл. 54 от Регламент 1303, както и да осигури рамка за планиране на оценки на въздействието съгласно чл. 56, ал. 3 от същия Регламент 1303.

Г-жа Димитрова допълни, че целите на плана за оценка са свързани с обезпечаване провеждането на оценка на въздействието на Програмата във връзка с поставените при програмирането ѝ цели, с осигуряване на гаранции, че оценките осигуряват необходима информация за ефективното и ефикасно управление на Програмата; да гарантира

използването на резултатите от заинтересованите страни при прилагането и изпълнението на Програмата; както и да подобри прозрачността и откритостта по отношение изпълнение на програмата, процеса на комуникация с всички заинтересовани страни и информираността им относно резултатите от изпълнението на Програмата.

Основната цел на ключовите междинни доклади е да представят на Управляващия орган и на Комитета за наблюдение подробна и безпристрастна оценка за изпълнението на Програмата за съответния период от време и на базата на цялата налична информация, както и да се оценят постигнатите резултати, както и да се определят последващи действия и да се предложат такива последващи действия за оценка, особено с оглед на предприемането на бъдещи действия по предварителна оценка, които трябва да бъдат предприети при подготовката на бъдещ финансов инструмент в областта на рибарството. Г-жа Димитрова предложи да се подложи на гласуване представения план за оценка. Г-н Марков попита дали има коментари и предложения. След установяване липсата на коментари, документът беше одобрен от Комитета за наблюдение с пълно мнозинство.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява единодушно Плана за оценка на ПМДР.

Г-н Марков отново даде думата на Г-жа Димитрова.

Г-жа Димитрова даде пояснения, че междинната оценка се основава на Плана за оценка на Програмата, на техническата спецификация, която е част от договора на изпълнителя, както и на два работни документа, на ниво Европейски съюз, на базата на които се подготвя междинната оценка. Инструментариумът на оценката включва няколко основни елемента: оценка на процеса в три основни направления: партньорство, изпълнение и комуникация; оценка на ниво специфична цел; оценка за въздействието на ниво приоритет на Съюза;

Основните принципи при изготвяне на междинната оценка са адекватност, релевантност, ефикасност, ефективност и устойчивост на резултатите. Етапите за извършване на междинната оценка включват преглед на всички данни, които Управляващият орган е предоставил на изпълнителя относно изпълнението на Програмата; структуриране на тези данни; допълване на информационните бази и данни с оглед на необходимата допълнителна или липсваща информация за коректно и качествено изготвяне на междинната оценка, в това число чрез провеждане на изследвания сред представителите на всички заинтересовани страни; включва и анализ на данните, в това число оценка на степента на постигане на целите на Програмата; формулиране на изводи и препоръки за изпълнение на Програмата и докладване на резултатите от оценката.

По отношение на оценката на резултатите от изпълнението на Програмата са включени постигнатите резултати по всичките 7 приоритета на Съюза, които се изпълняват в рамките на Програмата.

По отношение оценката за релевантността на Програмата се изследва промяната в макроикономическата среда, развитието на Черноморския флот; развитието в производството на риба и рибни продукти; развитието на пазара на рибни продукти; развитието на законодателната рамка, която подпомага или в някаква степен

възпрепятства изпълнението на Програмата; и изводи и препоръки за релевантността на Програмата. Много важна част от междинната оценка ще бъдат изводите и препоръките за изпълнението на Програмата за периода до 2023 г.

Г-н Марков предложи да се премине към критериите по мярка 2.5 „Аквакултури, осигуряващи екологични услуги“ и даде думата на г-н Йочев да прочете последно предложените критерии за подбор на проектни предложения по мярка 2.5. След като бяха изложени критериите и взетите под внимание коментарите, г-н Марков предложи да се премине към гласуване на така предложените критерии по мярка 2.5. Критериите бяха приети с пълно мнозинство.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява единодушно изменението на Критериите за подбор на проекти по мярка 2.5 „Аквакултури, осигуряващи екологични услуги“

Г-н Марков обяви последната СЕДМА ТОЧКА - ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРОЕКТА НА РЕГЛАМЕНТА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА МОРСКО ДЕЛО, РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ ЗА НОВИЯ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД.

Това, към което се стремят двете страни в преговорите, е при прилагането на новия регламент да има намаляване на броя на мерките за подпомагане; опростяване на процедурите и намаляване на административната и финансовата тежест, като същевременно се гарантира правилното изразходване на средствата. Намаляването на процедурите и намаляването на административната тежест е насочено както към бенефициентите, така и за управляващите, и за контролните органи. Максималната ставка на съфинансиране от Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури за специфични цели в последното предложение е 80%.

За първо придобиване на риболовен кораб – 30%. За подмяна или осъвременяване на основен или допълнителен двигател – 30%. За операции, които допринасят за изпълняване задължението за разтоварване, което е заложено в Регламент 1380 – 100%. За операции за подобряване инфраструктурата на рибарски пристанища, рибни борси, кейове за разтоварване и покрити лодкостоянки – 75%. Операции за подобряване на здравето, безопасността и условията на труд на борда на риболовните кораби – 75%. Специалните ставки на интензитета на помощта са: Контрол и правоприлагане – 85%, като ако контролът и правоприлагането са свързани с операции, свързани с дребномащабния крайбрежен риболов, то подпомагането ще бъде 100%; В случаите, когато бенефициентът е публичен орган или предприятие, натоварено с функциите да оказва услуги от общ икономически интерес – 100%. Окончателното преустановяване на риболовни дейности, временното преустановяване на риболовни дейности – съответно 100%. Събирането и обработването на данните, мярка 3.2 – 100 %. WOMP – 100%. Морско наблюдение, знания за морска среда и новия обхват на подпомагане – сътрудничество по отношение функциите на бреговата охрана – 100%.

Г-н Марков даде думата за коментари, като обърна внимание на това, че вариантът за нов регламент на председателството е компромисен. Търси се по-добро локиране на средствата в новия програмен период.

Г-н Йорданов обърна внимание относно финансиране на дейностите, свързани с дребномащабния риболов, и изискването за 90 риболовни дни за всяка една поотделно в последните 2 години.

Г-н Марков поясни, че изпратеният коментар от страна на Управляващ орган, че условията за 90 дни от последните две години за Черно море са прекалено сложни, не е приет от Комисията.

Г-н Янков зададе въпрос по отношение на нови оператори в рибарството, за купуване на нови плавателни средства. Значи ли, че ще се увеличава риболовното усилие, и има ли коментар от наша страна, във връзка със смекчаване натиска на дивата природа.

Г-н Марков отговори, че е изразена позиция, че в крайна сметка България е част от държавите, в които риболовният флот разполага със стари плавателни съдове и има необходимост от модернизация. Държавата членка трябва да изпълнява стриктно плана за намаляване на дисбаланса между риболовния капацитет и възможностите за улов с оглед да не се отиде към увеличаване на общия риболовен капацитет на държавата членка. В същото време е вярно, че по някакъв начин имаме ангажименти и към стратегията за син растеж, към стратегията за подпомагане и развитие на дребномащабния риболов. В този смисъл е подкрепата, първо, за купуване на рибарски кораб. Тук идеята за подпомагането е по-скоро да се подпомогнат хората от дребномащабния риболов с малки плавателни съдове. Той спомена за нуждата от нов план, който да бъде наистина реален и реално да се изпълнява, за намаляване на несъответствието между риболовния капацитет и възможностите за улов в България.

Г-н Марков направи разяснения във връзка с Морската стратегия, че има необходимост от актуализиране и приемане на варианти или нова Стратегия за развитие на сектора „Рибарство“ както в областта на развитие на аквакултурите, така и в областта на рибарството.

По въпроса за несъответствието между риболовния капацитет и възможностите за улов Г-н Марков предложи г-н Галин Николов да се изкаже, който от своя страна заяви, че действително има дисбаланс, но проблемите са натрупани в години назад.

Г-н Марков каза, че що се отнася до това да се спазва планът за намаляване на дисбаланса, ще бъдем много стриктни през новия програмен период.

Нямаше други коментари и г-н Марков благодари от името на г-жа Лозана Василева и от името на Управляващия орган на всички за активното участие по време на Комитета за наблюдение. Изрази голямо задоволство, че реално е постигнат консенсус по всички теми и цели, които са поставени на настоящото Седмо заседание на Комитета за наблюдение, реално бяха одобрени всички важни документи, които следваше да бъдат одобрени. Направени са много конструктивни коментари по взаимодействието на Управляващия орган с Министерството на околната среда и водите, с Министерство на финансите и с Националния статистически институт и с всички други държавни органи. Бяха изключително полезни коментарите от страна на бранша, дори се стигна дотам заедно да се определи, кои са по-подходящите критерии за подбор на проектни предложения по някои от мерките по ПМДР.

Г-н Марков закри заседанието.

(Заседанието на Комитета за наблюдение приключи в 16:00 часа)

**СПИСЪК НА УЧАСТНИЦИТЕ В СЕДМОТО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО 2014-2020 Г.**

ИМЕ	ОРГАНИЗАЦИЯ
Д-р Лозана Василева	Заместник-министър на земеделието, храните и горите
Д-р Юлиан Марков	Министерство на земеделието, храните и горите
Грета Димитрова	Министерство на земеделието, храните и горите
Диляна Панчева	Министерство на земеделието, храните и горите
Stylianos Mitolidis	Directorate-General Maritime Affairs and Fisheries
Monika Adamova	Directorate-General Maritime Affairs and Fisheries
Лъчезар Спасов	Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“
Мария Панайотова	Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“
Нели Московска	Министерство на земеделието и храните
Розалия Каменска	ДФ "Земеделие"
Галин Николов	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
Кети Карачолова	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Магда Московска	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
Стефа Йорданова	Министерство на икономиката
Мая Тодорова	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
Атанаска Колева	Министерство на околната среда и водите
Маргаритка Астарджиева	Министерство на земеделието, храните и горите
Анета Енчева	Министерство на земеделието, храните и горите
Паолина Киркова	Министерство на финансите

Яна Маринова-Петрова	Министерство на финансите
Борислав Фикинчев	Държавен фонд "Земеделие"
Теодора Влаевска	Министерски съвет
Евдокия Кръстева	Министерски съвет
Гергана Павлова	Национален статистически институт
Радостина Димитрова	Изпълнителна агенция "Морска администрация"
Красимира Германова	Национално сдружение на общините в Република България
Теодор Дечев	Асоциация на индустриалния капитал в България
Николай Кисьов	Съюз за стопанска инициатива
Филип Пенчев	Институт по рибни ресурси - Варна
проф. Таня Хубенова	Институт по рибарство и аквакултури
Нелко Йорданов	МИРГ „Шабла-Каварна-Балчик“
Янко Янков	Асоциация на природозащитните организации, ловно-рибарските дружества и клубове по спортен риболов
Иван Табаков	Българската търговско-промишлена палата
Георги Грънчаров	Българска асоциация на консултантите по европейски програми
Димитър Димитров	Сдружение „Черноморски изгрев“
Петко Русинов	Асоциация на производителите на рибни продукти БГ ФИШ
Георги Петков	Национално сдружение на общините в Република България
Иван Алексиев	Национално сдружение на общините в Република България
Тачо Пашов	Национална асоциация на рибопроизводителите
Николай Господинов	Регионален съвет за развитие в Североизточен район